

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER vershynt s'dingsdags, s'donderdagdags en zaterdags. Men schryft in te Tongeren by M.-F. COLLÉE, boekdrukker uitgever van dit blad. groote markt, n° 20, en by alle postdirecteurs. Alletoezending van brieven, annoucen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement is bepaeld op 7 fr. binnen de stad.
 " " " " 8 fr. buiten " "
 Een blad afzonderlyk. 20 centimen.
 De aankondigingen, per drukregel. 16 " "
 De reklamen " " " " " " 25 " "

By het zenden van aankondigingen is eenieder verzocht duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laatste, voor verscheidene achtereenvolgende keeren gegeven genietten voordeeligen conditiën.

TONGEREN, DEN 5 FEBRUARY.

Men heeft gevraagd of het ministerie het testament van den heer Verhaegen zou goedkeuren of niet, doch tot hertoe bleven de liberalen stom.

Het was een teeken dat het ministerie in verlegenheid was en niet wist tot welk besluit zich te wenden.

Eindelyk heeft M. Hymans ons in de *Meuse* verklaerd dat Verhaegens testament *onaenneembaar* is en het niet zal goedgekeurd worden!!! Wordt dit waarheid dan wenschen wy het ministerie geluk om ten minsten ditmaal de wet te hebben geëerbiedigd, om ten minsten ditmaal derzelver tekst niet by het hair te hebben getrokken, om ze ten zynen voordeele uit te leggen en toe te passen.

Maer aen M. Verhaegen kunnen wy zooveel niet wenschen. — Deze is lang genoeg advocaat geweest, en heeft lang genoeg tegen kloosters en priesters getierd om te weten dat een testament zooals het zyne al zyne gezegden tegensprak. — Het blykt dus klaer dat Verhaegen in de ziel niet overtuigd was van hetgeen hy het land wilde wys maken; dat die driftige spreker slechts een ydele zwetser was, die held een Don Quichotte die de lans voerde tegen vyanden in zyn ziek brein alleen ontstaan, in een woord tegen boomen en windmolens.

Maer och arme! zoo zyn toch al die liberale praetmakers; in 't pratiek verloochenen zy de grondstelsels die zy verdedigen en na, by voorbeeld, al hunne gal tegen het klerikaal onderwijs te hebben uitgebraekt, zenden zy hunne dochters naer eene nonnenschool en hunne zonen naer de Jesuiten!

Kamer der Volksvertegenwoordigers.

Gisteren heeft de Kamer hare bezigheden hernomen.

Aen hare dagorde bevond zich de algemeene discussie over het budget van binnenlandsche zaken.

M. Thienpont wenscht het gouvernement geluk over deszelfs poogingen om de openbare gebouwen met donderschermen te voorzien; doch hy vermeent dat het anderszins zou kunnen te werk gaen als by middel van omzendbrieven en van raedgevingen.

M. Vanderdonckt vraegt of het waer is dat in de gemeente St-Géry, arrondissement Nyvel, er eene vrye school bestaat die goed is ingerigt, terwyl de gemeente school slechts leerlingen bevat vreemd aen de gemeente, om reden van het weinig stichtend gedrag des onderwyzers, die reeds met afzetting is bedreigd geweest. In andere gemeenten zyn er een of twee aengenome scholen die gansch voldoende zyn om in al de behoeften te voorzien, en evenwel verpligt men de plaetselyke besturen om nieuwe scholen te bouwen en om onderwyzers te nemen die uit de normaelschool komen, by voorkeur aen vrye onderwyzers. Men moet aen de gemeentebesturen de zorg overlaten om te voorzien in de noodwendigheden van het onderwijs en de vryheid om de financiën hunner gemeenten te besturen zoo als zy het goedvinden.

Spreker vraegt nog dat de gemeente-sekretarissen zouden betaeld worden voor het buitengewoon werk dat zy verrigten.

M. Rodenbach ondersteund de bemerkingen van M. Thienpont.

M. Julliot klaegt over het immer grooter wordend cyfer van het budget van binnenlandsche zaken, dat in 1840 slechts tot 5,432,000 fr. beliep en thans tot by de 10 miljoen is gestegen. M. Dedecker had een ontwerp van bestuerlyke hervorming beraemd; doch de bureaucratie spon rond hem hare spinnekop notten en hy werd erin gevangen als eene vlieg. Sedert is de bureaely immer sterker geworden en God weet waer zy zal ophouden.

M. Vanden Peereboom, minister van binnenlandsche zaken. Het schynt my onmogelyk dat het gouvernement geld zou vragen aen de Kamer om donderschermen op de openbare gebouwen te plaetsen.

M. Vander Donck heeft gesproken van den onderwyzer der gemeente St-Géry. Het gouvernement is met de zaak niet wel bekend; doch het is maer al te waer dat de gemeente-onderwyzers soms groote vyanden in de gemeenten hebben, hetgeen hunne schoot doet verlaten.

Wat betreft de gemeente sekretarissen, het is onmogelyk hen als openbare ambtenaers te aanzien.

Eindelyk voor de zaak der bureaucratie, zegt de minister dat men reeds vele hervormingen in zyn departement heeft ingevoerd; maer men moet rekening houden van de talryke takken van den algemeenen dienst die van dit departement afhankelijk zyn.

Na eene redevoering van M. Rogier, wordt de algemeene discussie gesloten en gaet men over tot die der artikelen.

De eerste artikelen worden in haest en zonder aenmerking gestemd, en de zitting wordt gesloten om 4 1/2 uren.

De koningen zyn raer.

De *Arnhemse Courant* spot bitter met de ongelukkige Grieken, die met den besten wil van de wereld maer genen koning kunnen vinden; zy *kunnen* geen koningryk en *darven* geene republiek maken. De oude Grieken zyn overal op zoek en men wist hen overal aen de deur. De huisvrouwen te Parys, zegde zondag de *Charivari*, zyn bevreesd voor hunne mans, als ze wat laet uithlyven, dat ze zullen gestolen worden om op den troon van Griekenland gezet te worden!

Ziehier een brok uit het artikel van het *Arnhemse* blad: « Griekenland heeft, toen het koning Otto ontsloeg, de onvoorzigtigheid gehad, niet te bedingen dat hy nog zoo lang blyven en de loopende zaken waarnemen zou, tot dat de nieuwe koning gevonden, aengekomen en in funktie getreden was. Zy hebben niet eens een koning *ad interim*.

» De wyze Homerus zegde, reeds lang geleden, waerschuwendlyc zyne landgenooten: « *Veelhoofdige regering is niet goed; één zy heer, één koning* » maer wat baet die wyze les aen de landgenooten, wanneer zy dien éénen koning maer nergens krygen kunnen en dit nog wel in een lyd, nu zooveel vorsten, ten gevolge van onvoorziene krisissen, buiten werk geraekt en met afslag te krygen zyn?

» Ziedaer nu toch inderdaed nieuws. Tot nu toe waren het altoes de koningen die in groote verlegenheid geraekten wanneer hunne volken eene revolutie maekten, maer hier is een volk dat in de grootst mogelyke verlegenheid geraekt, omdat het eene revolutie gemaekt heeft en niet weet hoe het er nu weder uit zal komen. Het spreekwoord der oude schoenen zal voortaan aldus moeten luiden: *zend geen ouden koning weg, zoo lang gy niet zeker zyt, dat gy een nieuwen kunt krygen.*

» De Duitschers en de Portugezen hebben, als vooruitziende menschen, op zulk eene eventualiteit gerekend; zy hebben, reeds van de middeleeuwen af, hunnen nood-keizer Barbarossa en hunnen nood-koning Sebastiaan in een goed gesloten onderaerdich gewelf verborgen, om *casu quo* als het *al te* erg liep, voor den dag gehaald te worden. Ongelukkig waren de heidensche koningen Nestor, Agamemnon en Ulysses voor deze wonderdadige bewaer-methode geheel ongeschikt; zy zyn lang dood en vergaen, en de goede Grieken kunnen zich niet eens troosten met een « gepreerveerden » koning, wanneer geen versche meer te bekomen is.

» Geen koning te bekomen voor zooveel malen honderd duizend drachmen! en toch is elke drachme, volgens den *Almanach de Gotha*, 97 1/2 centimen weerd!

Vrydag nacht omtrent 4 uren is er in de winning van den heer Bemelmans, bewoond door pachter Polenus te Bergen-op-Zoom by Sint-Truiden, een hevigen brand uitgebersten.

Het vuur is begonnen in de achtergebouwen en heeft de stallen en de schuur in asche gelegd. Alleen de winning is staen gebleven.

Er zyn 9 koeibeesten en verscheidene verkens verbrand, de peerden zyn kunnen gered worden. Verders heeft men geene ongelukken te betreuren.

— Woensdag zyn twee leerlingen, subdiaken, uit het Groot-Seminarie van Mechelen, naer Amerika vertrokken, om aen de voortplanting des geloofs in de streek te werken. Het zyn MM. Ceuppens, mechelaer van geboorte, en Boogaerts, van Olmen. Treffend was het onthael dat de heeren Seminaristen hun den vooravond van het vertrek deden. Onverwachts hadden de toekomende zendingen hun aenstaende vertrek aengekondigd. Een medeleerling, alreeds priester, stond vegt en sprak eene diepgevoelde redevoering uit, die al de omstaenders diep ontroerde. Even hertoeoerend was het antwoord, want de welsprekendheid scheen des te meer uit, daer zy met moed en zelfopoffering was gepaerd. Daerna hieven al de seminaristen met geestdrift den Psalm *Laudate Dominum omnes gentes*, etc. aen en scheiden alsdan diep bewogen van hunne twee medeleerlingen, die met zooveel moed, voor het eeuwig geluk dier vreemde volkeren, opofferen bet-

geen zy op aerde nog het dierbaarst hadden.

(*Mechelsch nieuws- en aankondigingsblad.*)

Politieke verrekyker.

Te midden der tegenstrydige berigten die ons uit Polen toekomen, is het meejelyk een juist denkbeeld op te vatten oopenlyc het gewigt der gebeurtenissen, waervan dit ongelukkig land het tooneel is. Is het enkelyk een opstand veroorzaekt door de buitensmatige strengheid der russische militaire ligting? Is het een lang op voorhand bereide opstand en die slechts een gunstigen oogenblik afwachtte om los te bersten? De depechen en de briefwisselingen geven op die vraag een verschillend antwoord, naermate zy uit St-Petersburg of uit Warschau komen. Ten minste is het zeker dat de beweging meer en meer algemeen wordt.

Eene briefwisseling uit Warschau meldde eergisteren dat de opstandelingen uit den vreemde hulp in manschappen en in wapens hadden ontvaugen. Dezelfde brief, na bekend te hebben dat Rusland « zich had laten verassen door de revolutie, » bevestigde dat de opgewondenheid, byzonderlyk onder de poolsche vrouwen, haer toppunt bereikt had. Andere briefwisselingen meldten te gelyker tyd het bestaan van een midden-komitee, hetwelk, onder den titel van voorloopig gouvernement, zou getracht hebben op al de punten des koningryks oproeren te verwekken.

Deze inlichtingen lieten nieuwe botsingen voorzien. De depechen die gisteren zyn toegekomen melden een hardnekkig gevecht dat te Kolodno heeft plaets gehad en waeraen nagenoeg 3,000 opstandelingen deel namen. Zy voegen erby dat de bewegingen verlakkingen heeft in de oude poolsche provinciën, en dat, ondanks al de krachtadigheid van het russisch gouvernement, dit laatste den opstand niet zoo spoedig zal kunnen dempen als het zulks gemeend had.

De uitslag dezer ongelyk worsteling tussehen goed geoefende soldaten en de jonge lieden welke de opstand onder zyne vaendels vergaderd heeft, en die slechts hunnen moed en hunne wanhoop tot wapens hebben, zou niet twyfelachtig zyn kunnen. Doch wat stroomen bloeds zal men moeten vergieten om nogmaels de rust in het arme Polen te doen heerschen!

Rusland.

Men schryft uit Warschau, aen de *Breslauer-Zeitung*: « De rekrutering welke te Warschau geëindigd is, begint in de provinciën uitgevoerd te worden. Doch die maatregel van vervolging, welke het land van de beste zynere zonen berooft, door hen in de ver afgelegene streken van het russische keizerryk te zenden, heeft eene algemeene protestatie in het land doen ontstaan.

» De verontwaardiging, door het artikel van het officiele dagblad opgewekt, heeft niet opgehouden, en niemand zou zich willen gelasten dit artikel te regtveerdigen. De woorden der H. Schrifluer: « Hy die een ongelukkige door beleedigingen uitdaegt, bedryft eene zonde tegen God, » worden hier toegepast.

» Veertig prussische onderdanen werden als konscrits opgeligt; een hunner, die zyn rantsoen weigerde te betalen, werd gedurende twee dagen gevangen gehouden, in weêrwil hy ziekelyk was, en in weêrwil der tusschenkomst zyns vaders, een achtbaer en invloedhebbend man.

» Er zyn verschillende geruchten over den toestand des lands en over dien der krygsmagt, waerover de henden beschikken, in omloop. Ik deel u slechts tydingen mede, welke my uit eene goede bron toekomen.

» Onder de oproerlingen zyn er eenige goed gewapend; doch het grootste gedeelte hunner is slechts van revolvers, pieken en zeissen voorzien. Men zegt, dat de talrykste hende zich in het distrikt Gostynier bevindt. Dit wordt uitgelegd door het groot getal fabrieken welke dit distrikt bevat.

» De werklieden, welke geen voordeel hadden by de vrymaking, aen de boeren verleend, hebben zich by de bewegingen aengesloten. De talryke kolonisten, in de gouvernementen Plock en Augustowo gevestigd, en die ryker, betere schutters dan de boeren en driftiger van karakter zyn, hebben hun kontingent aen de gewapende oppositie geleverd.

» Het zyn deze, welke de russische detachementen te Lapyen, in de omstreken van Bialystock ontmoet, dezelve gedeeltelyk ontwapend en gedeeltelyk op de vlugt gedreven hebben. De aanval der oproerlingen op Plock is mislukt; 150 man zyn er langs weêrskanten gevallen.